

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2005-12-19

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Uppehållstillstånd för familjeåterförening

Enligt en lagrådsremiss den 1 december 2005 (Utrikesdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Ingrid Utne, biträdd av departementssekreteraren Johanna Peyron och ämnesrådet Joanna Billner.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I remissen föreslås vissa ändringar i den utlänningslag som träder i kraft den 31 mars 2006. Syftet är att implementera rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening. Förutom bestämmelser rörande uppehållstillstånd för familjeåterförening innehåller förslaget bestämmelser om möjligheter för sökanden att utnyttja DNA-analys för att visa det släktskap som åberopas.

Förslaget till lag om ändring i den nya utlänningslagen

5 kap. 3, 8, 17 a, 17 b och 18 §§ samt 7 kap. 3 §

Av 5 kap. 3 § första stycket 2 b framgår att ett ogift utländskt barn skall beviljas uppehållstillstånd om barnet har en förälder som är gift eller sambo med någon som är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige. Rätten till uppehållstillstånd gäller således bl.a. för barn som är barn till en utlänning som är gift eller sambo med någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här, utan att samtidigt vara barn till den som är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här.

Barnets självständiga rätt till uppehållstillstånd kan i det angivna fallet leda till problem om barnets förälder med tillämpning av 5 kap. 17 a § vägrats uppehållstillstånd t. ex. därför att makarna eller samborna inte lever tillsammans, vägrats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 17 b § på den grund att den person till vilken anknytning åberopas är gift med en annan person och sammanlever med den personen i Sverige eller om föräldern erhållit ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som enligt 7 kap. 3 § har återkallats därför att det åberopade förhållandet upphört. En vägran att medge uppehållstillstånd på de angivna grunderna eller en återkallelse av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd torde kunna komma att vara utan verkan eftersom barnet enligt förslaget har en självständig rätt till uppehållstillstånd, vilket i sin tur skulle kunna medföra bl.a. att föräldern kunde åberopa rätt att i egenskap av anhörig till barnet få uppehålla sig här.

Problemet torde delvis kunna lösas genom att uppehållstillstånd som beviljas ogift barn enligt 5 kap. 3 § första stycket 2 b, i likhet med vad

som avses bli fallet enligt 5 kap. 3 a § andra stycket, skall gälla för samma tid som förälderns tillstånd. Ett nytt sista stycke i 5 kap. 3 § skulle enligt Lagrådets mening, genom att det föreslagna andra stycket flyttas och får inleda det nya sista (tredje) stycket, kunna utformas enligt följande:

Uppehållstillstånd enligt denna paragraf skall gälla minst ett år. Uppehållstillstånd som beviljas ett ogift barn enligt första stycket 2 b skall gälla för samma tid som förälderns tillstånd.

Vidare måste barnets uppehållstillstånd vara tidsbegränsat eller permanent respektive kunna vägras, förlängas och återkallas i de fall då detta gäller för förälderns tillstånd, jfr 5 kap. 8 § första stycket, 16 § andra stycket, 17 a § andra stycket, 17 b § och 18 § andra stycket 3 samt 7 kap. 3 § andra stycket. Detta kan åstadkommas genom att de angivna bestämmelserna görs tillämpliga även beträffande barnets uppehållstillstånd.

5 kap. 3 a och 8 §§ samt 13 kap. 16 §

Lagrådet föreslår att vissa redaktionella ändringar görs i paragraferna och förordar följande lydelse.

5 kap. 3 a § andra stycket

Om en utlänning har getts uppehållstillstånd enligt första stycket 1 skall uppehållstillstånd för samma tid också ges till utlänningens ogifta barn.

5 kap. 8 § första stycket

Ett uppehållstillstånd som ges en make enligt 3 § första stycket 1 skall vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället, om makarna inte stadigvarande sammanbott utomlands.

13 kap. 16 § första stycket

Har DNA-analys i ett annat fall än som avses 15 § åberopats i ett ärende om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning enligt 5 kap. 3 § första stycket 2 och 3 a § första stycket 2 och 3 samt tredje stycket 2 och 3 har den som bekostat analysen rätt till ersättning av staten för skälig kostnad för provtagning, transport av prover och för analys, om

1. sökanden inte ...
- 2.
- 3.....den åberopade familjeanknytningen.

I övrigt lämnar Lagrådet förslaget utan erinran.